

viure als pirineus

Viure als Pirineus, 14/10/21

Marta Bertran: "Hi ha dones en el camp de la tecnologia, el que cal és visibilitzar-les molt més"

La jove urgellenca Marta Bertran Ferrer ha rebut aquest dimecres el premi Dona TIC que atorga el Govern de la Generalitat

Marta Bertran rebent el premi de mans de David Ferrer, Secretari de Polítiques Digitals

Marta Bertran Ferrer (Barcelona, 1996), és Graduada en Enginyeria Telemàtica i estudiant de doble grau de màster EIT Digital en Cloud i Infraestructures de Xarxa amb menció en Innovació. Treballa en el projecte final de màster al CERN on està desenvolupant la incorporació de supercomputadors en el conjunt de recursos que constitueixen la seva Grid (xarxa). Aquesta jove pirinenca de vint-i-cinc anys, de la Seu d'Urgell i amb arrels a la Cerdanya, acaba de rebre el **premi Dona TIC**, en la categoria d'estudiant universitària, que atorga la Generalitat de Catalunya. Des de VIURE ALS PIRINEUS l'hem felicitat i hem parlat amb ella.

Acabes de rebre el premi Dona TIC que reconeix el talent femení en el camp de les tecnologies de la informació i la comunicació...

Estic molt contenta d'haver-lo rebut perquè al final aquest premi és un reconeixement a la dona en el món de la tecnologia. Dones en aquest àmbit n'hi ha, el que cal és visibilitzar-les molt més. Crec que és una iniciativa molt interessant perquè realment falten models femenins i cal potenciar el paper de moltes dones que han tingut una contribució molt important en la ciència i en la tecnologia.

Falten models femenins i cal potenciar el paper de moltes dones que han tingut una contribució molt important en la ciència i en la tecnologia.

Què et va portar a estudiar enginyeria telemàtica?

A mi les ciències sempre m'han agradat. Quan estudiava a l'*Institut Joan Brudieu* de la Seu d'Urgell m'agradaven les mates, la física... i ja vaig optar pel batxillerat tecnològic. Després vaig anar a Barcelona per estudiar un grau i em vaig decidir finalment per Enginyeria Telemàtica a La Salle URL.

Però quan tenies sis anys i anaves a l'*Escola Pau Claris* de la Seu d'Urgell, vas declarar a VIURE ALS PIRINEUS que volies ser jardinera...

(riu) És veritat, ho recordo molt bé i conservo el retall de premsa. Crec que això és un exemple de com de ben petites ja tenim interioritzats alguns estereotips que fan que associem algunes feines més a dones que a homes i a l'inrevés. És una mica complicat trobar alguna nena que de gran vulgui ser enginyera.

GENT DELS PIRINEUS

MARTA BERTRAN

"DE GRAN VULL SER JARDINERA..."

Mama, jo soc "gent dels Pirineus"? La yaya és de Sevilla; tu, mama, ets de Sant Boi de Llobregat... i jo vaig néixer a Barcelona; això sí, el papa és de Prats i Sansor, a la Cerdanya. Ara visc a la Seu d'Urgell. Sí sí que soc dels Pirineus: soc la princesa dels Pirineus de casa meva. Vaig venir a aquest ball de llàgrimes ara fa sis llunes. Vaig a escola al Pau Claris de la Seu i m'agraden molt els cavalls i també, tots els animals.

Concurs de pastissos i truites. Age.
Dia 17/08/02 a les 20h00.

Exposició Pintures a l'oli de Fermí
Marcillo. Museu Cerdà. Puigcerdà.
Del dia 17/08/02 al 31/08/02.

Rutes guiades a la Seu. Claustre i
museu.
Dia 17/08/02 a les 10h00.

Dia 21/08/02 a les 22h00.

Teatre "La jaula de las locas". Pavelló
de festes. La Seu d'Urgell.
Dia 22/08/02 a les 22h00.

Mercat de Pagès. Passeig 10 d'abril.
Puigcerdà.
Del dia 22/08/02 al 24/08/02 de les
10h00 a les 22h00

(Foto: Un exemplar de VIURE ALS PIRINEUS de l'any 2002 on apareix Marta Bertran / arxiu)

Va ser un encert aterrar a *La Salle*?

Quan ets a l'Institut no saps massa bé el que vols i desconeixes les possibilitats existents i més des d'un institut del Pirineu, allunyat de la gran ciutat. A *La Salle* em van orientar molt bé, perquè quan arribes vas molt perdut. Alguns professors et marquen més que no pas uns altres i en el meu cas, la **Rosa Alsina** va ser un referent per a mi. Amb ella vaig començar el primer projecte de recerca.

És una mica complicat trobar alguna nena que digui que de gran vol ser enginyera

Així has dut a terme diferents projectes de recerca en l'àmbit de les TIC...

Durant el segon any del grau vaig involucrar-me en projectes de recerca de la Universitat, entre els quals, un estudi sobre la identificació de dues espècies de ratpenats segons l'anàlisi dels seus crits d'ecolocació, que va donar peu a un article publicat el 2019 a la revista '*Applied Sciences*'. Durant l'últim any de carrera vaig conèixer les línies de recerca del *Barcelona Supercomputing Center* (BSC) en computació distribuïda, i vaig presentar la meua candidatura per a formar-ne part. Em vaig incorporar a l'equip de *Workflows and Distributed Computing* i vaig treballar en el desenvolupament d'algunes característiques del seu entorn de recerca.

Ara estàs treballant en el teu projecte de final de màster a l'Organització Europea per a la Recerca Nuclear, a Ginebra. Res és senzill i tampoc casual...

Tot vol esforç, és cert. Des de ben petita he donat una gran importància a aprendre i mantenir un bon expedient acadèmic. També he intentat involucrar-me en tots els projectes que m'interessaven i no perdre cap de les oportunitats

que se m'han presentat. De fet, he aconseguit mantenir un currículum acadèmic excel·lent any rere any, la qual cosa m'ha permès estar sempre becada en els estudis. Vaig acabar el grau amb una mitjana de 9.67 sobre 10 i avui en dia tinc una mitjana del màster de 9.04.

Des de ben petita he donat una gran importància a aprendre i mantenir un bon expedient acadèmic

Sempre has volgut tenir una formació internacional?

Sí, crec que és important. L'Interès per la recerca i els temes que vaig treballar a la BSC, així com la voluntat de tenir una formació internacional, em van fer decidir a presentar la sol·licitud per entrar al màster europeu en Cloud i Tecnologies de Xarxa ofert per l'EIT Digital (*European Institute of Innovation & Technology-Digital*). L'admissió és molt complicada i altament competitiva, només s'admet un 35% de sol·licituds.

En què consisteix aquest màster?

Està centrat en el desenvolupament de coneixements tècnics, combinat amb coneixements d'innovació i emprenedoria, en els quals estic molt interessada. El programa té una durada de dos anys. El primer curs el vaig estudiar a la universitat sueca KTH a Estocolm. El segon, l'estic cursant ara, a l'*Aalto University*, a Finlàndia. A més, durant l'estiu de 2020 vaig participar en una escola d'emprenedoria a Eindhoven.

Què fas a Ginebra, al CERN?

Estic fent el projecte final de màster. Formo part de l'equip de desenvolupament de la Grid (xarxa) que s'encarrega de processar les dades obtingudes en l'experiment ALICE (*A Large Ion Collider Experiment*) en l'accelerador de partícules LHC. El projecte que hi desenvolupo es basa en la incorporació de supercomputadors en el conjunt de recursos que constitueixen la seva Grid. Ara me n'adono que els coneixements i experiència que vaig obtenir durant la meva estada al BSC han constituït una bona base per al treball que desenvolupo al CERN.

Hem de fer caure els estigmes que avui existeixen en el sector tecnològic i hem d'esforçar-nos per a despertar-ne l'interès en les generacions futures.

Què et va motivar per presentar-te als premis Dona TIC?

Al llarg d'aquests anys de formació i participació en projectes de recerca m'he adonat que la presència de les dones al meu voltant ha estat mínima. Això m'ha fet ser cada vegada més conscient de la necessitat de reivindicar el nostre paper en aquest món tecnològic i en fer que cada vegada hi hagi més dones que vulguin formar-ne part. Juntes hem de fer caure els estigmes que avui existeixen en aquest sector i hem d'esforçar-nos per a despertar-ne l'interès en les generacions futures.

(Foto: El vicepresident Puigneró amb les guardonades dels Premis DonaTIC 2021 / govern.cat)

Les dones heu de lluitar més que els homes en aquest camp per aconseguir el mateix reconeixement?

El fet de formar part d'un àmbit on la presència d'homes és dominant fa que les dones hàgim de ser més fortes i hàgim de reivindicar el nostre lloc per a poder tenir èxit. És per això que vaig començar a involucrar-me en projectes que fomenten la figura femenina en les TIC i vaig participar en la primera edició del BGCW (*Barcelona Grad Cohort Workshop*). Precisament va ser allà on vaig començar a interessar-me pels projectes del BSC en computació distribuïda, l'equip dirigit per la **Rosa Maria Badia**, que va ser la meva coordinadora i és un altre referent per a mi.

Un àmbit on la presència d'homes és dominant, fa que les dones hàgim de ser més fortes i hàgim de reivindicar el nostre lloc per a poder tenir èxit

Una altra veu tecnològica femenina...

Sí. Vaig assistir a una xerrada de la Rosa Badia que em va cridar molt l'atenció i em vaig oferir per a treballar amb ella. Em va fer una entrevista i vaig col·laborar amb el seu grup fins que me'n vaig anar a Suècia. Considero que he tingut dos referents principals, la Rosa Alsina i la Rosa Badia. Però és cert, falten moltes veus femenines i també que caiguin molts estereotips encara presents a la nostra societat.

A Ginebra segueixes implicada en reivindicar el paper de la dona en la ciència i la tecnologia?

En començar el màster, vaig involucrar-me en els actes que organitzava la comunitat *EIT Women*, com ara Hackatons o mentories, especialment dissenyades per a dones. Allà vaig prendre consciència de la importància d'aquestes iniciatives i tan bon punt vaig arribar al CERN, vaig investigar què s'hi feia en aquest tema. Per una banda he demanat formar part d'un programa en el qual rebré mentoria de dones amb una llarga experiència en l'organització, i, per altra, m'he presentat voluntària per a ser *coach* d'un esdeveniment per a fomentar les TIC entre les adolescents.

Cada vegada tinc una major implicació i vull fer-me un lloc entre les dones TIC de Catalunya

Es tracta d'anar picant pedra...

Estic segura que aquestes accions en aquest món no han fet més que començar. Cada vegada tinc una major implicació en la causa i vull fer-me un lloc entre les dones TIC de Catalunya. Aquest reconeixement, el *premi Dona TIC*, suposa per a mi una empenta per continuar actuant i poder ser referent per a les següents generacions.

Ets una apassionada dels cavalls des de ben petita. Com es porta des de Ginebra no poder muntar a cavall per la plana de la Cerdanya?

De fet m'he emportat el meu cavall a Ginebra (riu). Sí, sí, tinc el meu cavall amb mi, el *Gin* m'ha acompanyat en la meva aventura suïssa.

De moment no tens planejat tornar a Catalunya i al Pirineu?

Bé. No. Sempre que puc torno. A Catalunya hi tinc la família, les amistats, els meus animals, les aficions... Però, clar, en temes professionals, ara mateix soc on vull ser i trobo que és un privilegi poder ser-hi.

Et tornarem a veure aviat pels carrers de la Seu, per Prats, per Estamariu...

Ara feia tres mesos que no venia, però la idea és anar tornant sovint. Estic sempre en contacte amb els meus, a més, a casa practiquem molt això de la tecnologia mòbil i les videotrucades (riu).

Premis DonaTIC

Generalitat de Catalunya
**Departament de la Vicepresidència
i de Polítiques Digitals i Territori**